

Huvudman

Eksjö kommun
kommun@eksjo.se

Beslut

Datum 2025-08-27

Dnr SI 2024:4626

Sida 1 (22)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Furulundsskolan A i Eksjö kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 15 november (SI 2024:4626)

Beslut

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Eksjö kommun att vid vite av 2 000 000 kronor senast **fredag den 16 januari 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande särskilt stöd och tillgång till elevhälsa. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Eksjö kommun inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet, därtill kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande vid vite gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. **Beslutet om föreläggande vid vite får enligt 28 kap. 2 § skollagen överklagas, se bilagan.**

Eksjö kommun ska vidta följande åtgärder

Särskilt stöd

1. För varje anmälan om behov av särskilt stöd som inkommer till rektorn eller den rektorn har delegerat det till, ska rektorn se till att starta en utredning. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit till rektorn under perioden den 1 september 2025 till den 19 december 2025 samt vilket datum utredning har startat för respektive elev. Därutöver ska rektorn, avseende de anmälningar som inkommit fram till den 13 juni 2025 och där utredning ännu inte har påbörjats, dokumentera vilket datum utredning har startats för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 7 § skollagen).

Tillgång till elevhälsa

2. Se till att det finns tillgång till specialpedagogisk kompetens i sådan omfattning att de behov som skolan identifierat av specialpedagogiska insatser vid utredningar av särskilt stöd, kan tillgodoses (2 kap. 25 § skollagen).

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Eksjö kommun en anmärkning avseende brister rörande extra studietid. Eksjö kommun ska senast **fredag den 16 januari 2026** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser undervisning av legitimerade och behöriga lärare, extra anpassningar, anmälan om behov av särskilt stöd, beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram, stödåtgärder i enlighet med åtgärdsprogram, motivering av beslut om anpassad studiegång, frånvaroutredningar samt beslut om betyg och betygskatalog.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:4626) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har under hösten 2024 genomfört tillsyn av Furulundsskolan i Eksjö kommun. Furulundsskolan var vid denna tidpunkt indelad i två skolenheter, Furulundsskolan A med förskoleklass och årskurs 1–3 (SI 2024:4626) och Furulundsskolan med årskurs 4–9 (SI 2024:4627). Tillsynen av skolenheterna har omfattat undervisning av legitimerade och behöriga lärare, frånvaroutredningar, extra anpassningar och särskilt stöd, extra studietid, beslut om betyg och dokumentation i betygskatalog samt tillgång till elevhälsa.

Skolinspektionen har den 15 november 2024 (SI 2024:4626) beslutat att förelägga Eksjö kommun att senast den 5 maj 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande undervisning av legitimerade och behöriga lärare. Vidare har Skolinspektionen tilldelat Eksjö kommun en anmärkning rörande anmälan av elever i behov av särskilt stöd samt beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram.

Skolinspektionen har också den 28 november 2024 (SI 2024:4627) beslutat att förelägga Eksjö kommun att senast den 28 april 2025 vidta åtgärder för

att avhjälpa brister rörande extra studietid, frånvaroutredningar, extra anpassningar och särskilt stöd, tillgång till elevhälsa samt beslut om betyg och betygskatalog.

Vid tidpunkten för uppföljningen har Furulundsskolan omorganiserats så att Furulundsskolan A har förskoleklass och årskurs 1–6 och Furulundsskolan har årskurs 7–9. Då årskurs 4–6 på grund av omorganiseringen nu finns på Furulundsskolan A har Skolinspektionen, utöver att följa upp om bristerna i beslutet av den 15 november 2024 (SI 2024:4626) har åtgärdats, även kontrollerat om skolenheten uppfyller författningarnas krav på de områden som föreläggandet i beslutet den 28 november 2024 (SI 2024:4627) omfattade.

Eksjö kommun har den 28 april och 5 maj 2025 inkommit med redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandena och anmärkningen.

Skolinspektionen har den 14 maj 2025 genomfört ett uppföljningsbesök på skolan och genomfört intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektorn. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat åtgärdsprogram, frånvarokartläggningar och betygskatalog. Huvudmannen har efter begäran från Skolinspektionen inkommit med komplettering den 30 maj 2025. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande vid vite

Utredning om eventuellt behov av särskilt stöd

Skolinspektionens tidigare beslut vad gäller att utreda särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 28 november 2024 (SI 2024:4627) att det fanns brister på Furulundsskolan i arbetet med att starta utredningar för elever som kan vara i behov av särskilt stöd, då det fanns elever som anmälts för utredning av särskilt stöd, men där utredning

inte hade startats. Uppföljningen av om huvudmannen har följt föreläggandet och avhjälpt denna brist görs i ärende för Furulundsskolan med diarienummer SI 2024:4627. På grund av omorganiseringen av skolenheterna tar Skolinspektionen dock även ställning till om Furulundsskolan A uppfyller författningarnas krav i denna del.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannens redovisning avseende att starta utredning om särskilt stöd

Av huvudmannens redovisning framgår i huvudsak följande. Elever i behov av särskilt stöd har anmälts till elevhälsoteamet av klasslärare eller mentorer via en digital länk. Elevhälsoteamet har möte varje vecka och tar där upp aktuella elevärenden och beslut fattas om att inleda en pedagogisk kartläggning där detta behövs. Det framgår av förteckning från huvudmannen att 17 elever i förskoleklass samt årskurs 1–6 under perioden januari–maj 2025 har anmälts för utredning av särskilt stöd samt datum för anmälan. För en (1) elev framgår inte när anmälan är gjord. Av dessa sammanlagt 17 elever har utredning om särskilt stöd startats för åtta elever. Avseende de nio elever där utredning inte har startats finns uppgifter om att flertalet elever står på en prioriteringslista.

Uppföljningsbesök

Lärarna säger vid intervju att rektorn startar utredningar om behov av särskilt stöd när hen tar emot anmälan. Elevhälsans personal säger också vid intervju att utredningar om särskilt stöd startas, men att det finns en prioriteringslista eftersom arbetet tidigare varit eftersatt, vilket gett upphov till kö för att starta utredningar. Elevhälsans personal säger vidare att det är specialpedagogen som avgör vilket elevärende som ska prioriteras. Rektorn uppger vid intervju att utredning ska ha startats för de anmälningar som har inkommit under perioden januari–april 2025 avseende elever i F–3, men säger också att skolan i nuläget arbetar efter en prioriteringslista för de elever i F–6 som är anmälda för utredning om behov av särskilt stöd vilket de behöver arbeta ikapp.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår vidare att rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att arbetet på Furulundsskolan A med att utreda elevers behov av särskilt stöd brister.

Av Skolinspektionens utredning framgår att en utredning om behov av särskilt stöd inte alltid startas när en anmälan har gjorts om att en elev, trots extra anpassningar, riskerar att inte nå de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Det framgår av utredningen att det finns nio elever i F-6 som anmälts för utredning av särskilt stöd, men där utredning inte har startats. Skolan har en prioriteringslista för utredningarna eftersom arbetet tidigare varit eftersatt, vilket gett upphov till kö för att starta utredningar. Det framgår vidare att det är specialpedagogen som avgör vilket elevärende som ska prioriteras.

Att elever placeras i kö för utredning innebär att många av de elever som anmälts vara i eventuellt behov av särskilt stöd inte får sitt stödbehov utrett. Det är särskilt allvarligt att denna brist som fanns redan vid tillsynsbesöket under hösten 2024 på Furulundsskolan nu konstateras efter omorganiseringen även på Furulundsskolan A.

Tillgång till elevhälsa

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 28 november 2024 (SI 2024:4627) att det inte fanns tillgång till specialpedagogisk kompetens på Furulundsskolan i sådan omfattning att identifierade behov av specialpedagogiska insatser för elever kunde tillgodoses fullt ut. Det konstaterades att det fanns ett antal elever i behov av utredning av särskilt stöd och att den otillräckliga tillgången till specialpedagogisk kompetens medförde att elevers behov av särskilt stöd inte utreddes. Uppföljningen av om huvudmannen har följt föreläggandet och avhjälpt denna brist görs i ärende för Furulundsskolan med diarienummer SI 2024:4627. På grund av omorganiseringen av skolenheterna tar Skolinspektionen dock även ställning till om Furulundsskolan A uppfyller författningarnas krav i denna del.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannens redovisning om tillgång till elevhälsa

Av huvudmannens redovisning framgår i huvudsak följande. En specialpedagog om 100 procent samt en speciallärare om 100 procent finns för F-6 samt fritidshemmet. Specialpedagogerna på skolenheterna har genomfört och genomför pedagogiska utredningar och skriver åtgärdsprogram. Därutöver handleder specialpedagogerna lärare och

arbetar med elever. Specialläraren arbetar med elever enskilt eller i mindre grupp.

Uppföljningsbesök

Lärare berättar vid intervju att tanken är att specialläraren ska arbeta med en mindre elevgrupp i ämnet engelska, men då specialpedagogen har fått i uppdrag att också stötta rektorn så har specialläraren i sin tur fått ta över vissa uppgifter från specialpedagogen. Detta innebär att det blev för lite tid för specialläraren att arbeta med eleverna, vilket gjorde att skolan har fått ta in en vikarierande lärare om 40 procent för att arbeta med eleverna i den mindre elevgruppen. På fråga om det finns tillräckligt med specialpedagogisk kompetens för årskurs 4–6 svarar lärarna nej.

Elevhälsans personal svarar vid intervju på fråga om det finns tillräcklig specialpedagogisk kompetens på skolan att två personer med specialpedagogisk kompetens inte klarar av att göra allt det arbete som åligger dem. Elevhälsans personal svarar vidare att de är för få för att klara av att upptäcka, utreda och genomföra det stöd som eleverna är i behov av. Det tar för lång tid i nuläget innan utredningar startas och blir klara på grund av att de endast är två personresurser. Elevhälsans personal bekräftar vidare att en vikarierande lärare om 40 procent av en heltidstjänst i nuläget tar viss undervisning med elever då specialpedagogen istället har i uppdrag att ge stöd till rektorn, vilket i sin tur gör att specialläraren får genomföra en del av specialpedagogens uppgifter.

Rektorn svarar vid intervju på fråga om alla elever som är i behov av det har tillgång till specialpedagogisk kompetens att det alltid finns en önskan om än mer specialpedagogisk kompetens. Rektorn uppger att de arbetar efter en prioriteringslista för elever som behöver utredning av särskilt stöd utifrån att de behöver arbeta ikapp. På fråga om rektorn anser att det är tillräckligt med specialpedagogisk kompetens för eleverna i årskurs 4–6 svarar rektorn att det är kö på att göra utredningar om särskilt stöd. Rektorn menar att eleverna får de extra anpassningar som de behöver under tiden de väntar på utredning. Rektorn bekräftar vidare att hen har anställt en vikarierande lärare om 40 procent heltidstjänst som arbetar med extra anpassningar för eleverna då specialpedagogen i nuläget till viss del arbetar med att ge stöd till rektorn.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 25 § skollagen framgår att det för eleverna i grundskolan ska finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska, psykosociala och

specialpedagogiska insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagog eller speciallärare.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i tillgången till elevhälsa på Furulundsskolan A.

Av Skolinspektionens utredning framgår att det inte finns tillgång till specialpedagogisk kompetens i sådan omfattning att utredningar startas för samtliga elever som anmälts för utredning om behov av särskilt stöd. Detta leder till att anmälningar placeras i kö utifrån en prioriteringslista i väntan på att starta utredning om särskilt stöd. Utredningen visar att det finns behov av specialpedagogisk kompetens i större omfattning för att utredningar av elevers behov av särskilt stöd ska kunna genomföras då skolan i nuläget inte hinner med att färdigställa utredningar på grund av för få i personalen med specialpedagogisk kompetens. Att anmälda elever i väntan på utredning erhåller extra anpassningar föranleder ingen annan bedömning. Det är särskilt allvarligt att denna brist som fanns redan vid tillsynsbesöket under hösten 2024 på Furulundsskolan nu konstateras efter omorganiseringen även på Furulundsskolan A.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen). Ett föreläggande ska förenas med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt (26 kap. 27 § skollagen).

Eftersom Eksjö kommuns verksamhet vid Furulundsskolan A inte uppfyller de krav som följer av föreskrifter som gäller för verksamheten finns det skäl att förelägga Eksjö kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att uppfylla författningarnas krav.

Skolinspektionen bedömer att de brister som påtalas i föreläggandet är allvarliga. Bristerna innebär att alla elever som anmälts vara i eventuellt behov av särskilt stöd inte fått sitt stödbehov utrett trots att personal identifierat ett eventuellt behov av särskilt stöd. Därutöver finns det brister i tillgång till specialpedagogisk kompetens vilket medför att elevers behov av särskilt stöd inte utreds. Bristerna riskerar att resultera i att elever i behov av särskilt stöd inte får sitt behov tillgodosett, vilket allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen. Det är särskilt allvarligt att dessa brister, som tidigare endast fanns på

Furulundsskolan, nu efter omorganiseringen av skolenheterna konstateras även på Furulundsskolan A.

Det har inte framkommit något särskilt skäl som gör vitet obehövligt. Föreläggandet ska därför förenas med vite.

Ett vitesbelopp ska enligt 3 § viteslagen (1985:206) fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om adressatens ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan antas förmå honom att följa det föreläggande som är förenat med vitet. Med hänsyn till huvudmannens ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt bedömer Skolinspektionen att vitesbeloppet ska bestämmas till 2 000 000 kronor.

Anmärkning

Extra studietid

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 28 november 2024 (SI 2024:4627) att elever inte erbjöds extra studietid om minst två timmar per vecka då det endast fanns extra studietid om 45 minuter två gånger per vecka. Skolinspektionen konstaterade också att eleverna behövde anmäla sin närvaro vid passen för extra studietid på grund av planeringen av verksamheten. Uppföljningen av om huvudmannen har följt föreläggandet och avhjälpt denna brist görs i ärende för Furulundsskolan med diarienummer SI 2024:4627. På grund av omorganiseringen av skolenheterna tar Skolinspektionen dock även ställning till om Furulundsskolan A uppfyller författningarnas krav i denna del.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår i huvudsak följande. Extra studietid erbjuds alla elever från vårterminen 2025. Elever i årskurs 4–6 erbjuds extra studietid på måndagar och onsdagar klockan 14.15–15.15. I arbetet med extra studietid är lärare, specialpedagog, elevcoacher och elevassistenter involverade och enligt redovisningen deltar nu ett större antal elever på den extra studietiden. I samband med redovisningen har huvudmannen inkommit med samtliga klassscheman för årskurs 4–6. Av klassschema för årskurs 6 framgår att på onsdagar finns lektion i modersmål i arabiska vid ungefär samma schemaposition som extra studietid.

Lärare, elevhälsans personal och rektor uppger samtliga vid intervju att den extra studietiden är en timme på måndag och onsdag eftermiddag och att den extra studietiden erbjuds för samtliga elever i årskurs 4–6. Samtliga intervjugrupper uppger vidare att det tidigare anmälningsförfarandet nu är

borttaget och att det inte längre är obligatoriskt för eleverna att anmäla sin närvaro. Lärare och elevhälsans personal berättar att de elever som tidigare under läsåret var anmälda för extra studietid fortsättningsvis deltar på denna, men att eleverna kan bestämma sig under dagen om de vill stanna kvar eller inte för den extra studietiden. När Skolinspektionen uppvisar schema avseende lektion i modersmål i arabiska för elever i årskurs 6 bekräftar samtliga intervjugrupper att lektionen ligger på ungefär samma schemaposition som den extra studietiden på onsdag eftermiddag. På fråga om elever som har lektion i modersmål i arabiska har reell möjlighet att delta på den extra studietiden om de önskar detta uppger lärare och rektorn att så inte är fallet. Lärare och rektorn säger att lektionen och den extra studietiden krockar i schemat. Lärare uppger vidare att detta avser tre elever som ska delta på modersmål i arabiska.

Rättslig reglering

Enligt 10 kap. 5a § skollagen ska eleverna i årskurs 4–9 erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka och undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Furulundsskolan A inte lever upp till författningarnas krav avseende extra studietid. Utredningen visar visserligen att extra studietid organiseras två timmar per vecka och är frivillig för eleverna att delta i, men det framgår vidare att elever som läser modersmål i arabiska inte har reell möjlighet att delta på den extra studietiden på onsdag eftermiddagar om de önskar detta.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Eksjö kommuns verksamhet vid Furulundsskolan A uppfyller inte författningarnas krav vad gäller extra studietid. Utredningen visar att eleverna i årskurs 4–6 erbjuds extra studietid, men att det finns elever som inte fullt ut kan utnyttja denna. Mot bakgrund av att majoriteten av eleverna erbjuds extra studietid bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Eksjö kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Undervisning av legitimerade och behöriga lärare

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 15 november 2024 (SI 2024:4626) att skolan inte levde upp till författningarnas krav avseende att eleverna gavs undervisning av legitimerade och behöriga lärare. I beslutet framkom att eleverna i F-3 inte i alla årskurser och ämnen fick undervisning av legitimerade och behöriga lärare samt att huvudmannen inte heller hade sökt efter behöriga och legitimerade lärare i samtliga fall där skolan saknar legitimerade och behöriga lärare. Vidare framgick av beslutet att två visstidsanställda obehöriga lärare hade anställts under två år utan att någon undantagssituation förelåg.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannens redovisning

Av huvudmannens redovisning framgår i huvudsak följande. Rektorn har identifierat tjänster som innehas av olegitimerade lärare och meddelat huvudmannen. Grundskolechef har redovisat vilka tjänster som skulle annonseras ut och samverkat med de fackliga organisationerna. Arbetet inleddes i januari 2025 och avslutades vecka 15 för lärartjänster i årskurs 1–3 och vecka 17 för lärartjänster i förskoleklass. Sökunderlaget visade en behörig sökande till tjänsterna i årskurs 1–3 och tre behöriga sökande till tjänsterna i förskoleklass. I de fall där behöriga sökande funnits har dessa erbjudits anställning, men ingen har tackat ja. Vidare framgår av huvudmannens redovisning att tre obehöriga lärare är anställda under ett (1) år. En omorganisation genomförs till höstterminen 2025 där en behörig lärare från mellanstadiet går till årskurs 1. Detta innebär att det är minst en behörig lärare i varje årskurs. Huvudmannen kommer fortsättningsvis annonsera tjänster och rikta annonser mot närliggande kommuner samt avser att fortsätta satsa på att utbilda obehöriga lärare som vill arbeta på Furulundsskolan A. Till redovisningen har huvudmannen bifogat lärarförteckning samt annonser för lediga tjänster och meritsammanställning för sökande kandidater.

Uppföljningsbesök

Rektorn säger vid intervju att i samband med att annonser om tjänster lades ut så använde sig huvudmannen också av sociala medier för att nå ut till än fler sökanden. Rektorn säger vidare att en legitimerad lärare från mellanstadiet inför nästa läsår kommer att börja arbeta i lågstadiet. Rektorn säger också att annons för tjänst till förskoleklass lades ut igen och att det finns behöriga sökanden till tjänsten. Vidare finns det också

sökanden till årskurs 4–6. I nuläget har ingen ny annons lagts ut för tjänster till årskurs 1–3, men rektorn uppger att målet är att ha en legitimerad lärare i varje klass.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 13 § skollagen får endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning bedriva undervisning.

Enligt 2 kap. 18 § skollagen får om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen. En sådan lärare eller förskollärare ska 1. vara lämplig att bedriva undervisningen, och 2. i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. En person som avses i första stycket får bedriva undervisning under högst ett år i sänder.

I förarbetena anges att huvudmannen efter denna tid är skyldig att på nytt försöka finna en lärare som har en utbildning som är avsedd för undervisningen (prop. 2009/10:165, s. 653).

Skolinspektionens bedömning

Av Skolinspektionens utredning framgår att eleverna fortsatt inte i alla årskurser och ämnen får undervisning av legitimerade och behöriga lärare. Det framgår dock av huvudmannens redovisning samt av intervju med rektorn att huvudmannen har sökt efter behöriga och legitimerade lärare i syfte att åtgärda konstaterad brist. Det framgår också att ingen obehörig och olegitimerad lärare nu har en anställning för mer än ett år utan att en undantagsregel föreligger. Skolinspektionen bedömer därför att föreläggandet följts i denna del och att bristerna inom området är avhjälpda. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Anmälan om behov av särskilt stöd

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 15 november 2024 (SI 2024:4626) att Furulundsskolan A inte uppfyllde författningarnas krav avseende anmälan till rektorn om elever som trots extra anpassningar befaras inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Det framkom att det var otydligt för lärarna och elevhälsans personal när och hur en anmälan ska göras. Det framkom också uppgifter om att elever inte anmälde av lärare trots misstanke om att eleven kunde vara i behov av särskilt stöd eftersom detta inte hanns med på elevhälsamötena. Då det framgick av tillsynen att huvudmannen höll på att

implementera ett digitalt anmälningsförfarande för att tydliggöra rutinen kring att anmäla elevers eventuella behov av särskilt stöd och då det i övrigt fanns fungerande rutiner för arbetet med särskilt stöd bedömde Skolinspektionen bristen som mindre allvarligt och tilldelade Eksjö kommun en anmärkning.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannens redovisning

Av huvudmannens redovisning framgår i huvudsak följande. Personalen har fått information om att det finns en digital länk för anmälningar och om att den digitala länken ska användas när en lärare anmäler att de uppmärksammat att en elev riskerar att inte nå målen. Anmälningar har kommit in via den digitala länken gällande elever som eventuellt är i behov av särskilt stöd och dessa mottages av personalen i elevhälsoteamet inklusive rektorn. Av huvudmannens redovisning framgår vidare att nio anmälningar har inkommit under perioden 1 januari–15 april 2025 för elever i förskoleklass och årskurs 1–3 samt datum för anmälan. Huvudmannen har efter begäran om kompletterande information inkommit med en förteckning över särskilt stöd på elevnivå. Av förteckningen framgår att 17 elever i förskoleklass och årskurs 1–6 under perioden 7 januari–23 maj 2025 har anmälts för utredning av särskilt stöd, samt datum för anmälan för 16 av dessa 17 elever.

Uppföljningsbesök

Lärare, elevhälsans personal och rektorn uppger samtliga vid intervju att lärarna nu anmäler elever för utredning om behov av särskilt stöd via den digitala länken. Lärarna säger att den nya rutinen för anmälan har bidragit till att skapa en tydligare arbetsgång för hur en anmälan går till. Lärare och elevhälsans personal säger vidare att någon lärare på egen hand har anmält elever via den digitala länken, medan andra lärare har anmält med stöd av elevhälsans personal. Rektorn och elevhälsans personal berättar att information om den digitala länken och anmälningsförfarandet har gått ut vid flera tillfällen, bland annat under en studiedag, samt att lärarna utifrån färdigmallade exempel fått träna på att göra anmälningar via den digitala länken.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som

minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

Skolinspektionens bedömning

Av ovanredovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav. Skolinspektionen bedömer därför att huvudmannen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av anmärkning och att bristen inom området är avhjälp.

Beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 15 november 2024 (SI 2024:4626) att skolenheten inte uppfyllde författningarnas krav avseende att rektorn, eller den rektorn har överlåtit beslutsrätten till, även ska fatta beslut när ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. Då arbetet med åtgärdsprogram fungerade i övrigt bedömde Skolinspektionen att bristen var mindre allvarlig och tilldelade Eksjö kommun en anmärkning.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannens redovisning

Av huvudmannens redovisning framgår i huvudsak följande. Rektorns beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram görs i skolans digitala journalsystem. Ett (1) beslut har tagits om att inte utarbeta åtgärdsprogram. Till redovisningen har huvudmannen bifogat det aktuella beslutet.

Uppföljande besök

Rektorn bekräftar vid intervju att det finns ett beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram och att det är det beslut som framgår av huvudmannens redovisning.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav avseende att rektorn fattar beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram när en utredning visar att eleven inte har behov av särskilt stöd. Skolinspektionen gör därmed bedömningen att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder i anledning av anmärkningen och att bristen är avhjälpd.

Övriga delar av arbetet med särskilt stöd

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 28 november 2024 (SI 2024:4627) att det fanns brister på Furulundsskolan i arbetet med särskilt stöd då eleverna inte fick det särskilda stöd och de åtgärder som beskrevs i deras åtgärdsprogram. Utredningen visade att det fanns åtgärder som skulle utföras av lärarna, men där lärarna inte hade förutsättningar att genomföra de beslutade åtgärderna. Bristen på specialpedagogisk kompetens på skolan ledde också till att eleverna inte fick det stöd som beskrevs i deras åtgärdsprogram. Det konstaterades även brister i arbetet med att följa upp och utvärdera åtgärdsprogrammen samt vem som var ansvarig för uppföljning och utvärdering av åtgärderna. Vidare konstaterades att beslut om anpassad studiegång inte var formulerat på så vis att det framgick vilka ämnen eller delar av ämnen som eleven inte läser. Uppföljningen av om huvudmannen har följt föreläggandet och avhjälpd dessa brister görs i ärende för Furulundsskolan med diarienummer SI 2024:4627. På grund av omorganiseringen tar Skolinspektionen dock även ställning till om Furulundsskolan A uppfyller författningarnas krav i dessa delar.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannens redovisning om stödåtgärder i enlighet med åtgärdsprogram

Av huvudmannens redovisning framgår i huvudsak följande. Åtgärdsprogrammen följs upp kontinuerligt och då ser man över att eleverna fått det stöd de har rätt till. I åtgärdsprogrammen står när dessa ska följas upp och vem som ansvarar för uppföljningen. Rektorn leder och fördelar arbetet för att tillse att elever i behov av särskilt stöd får det. Huvudmannen har efter begäran om kompletterande information inkommit med sju aktuella åtgärdsprogram. Av åtgärdsprogrammen framgår uppgifter om datum, samt vem som ansvarar för uppföljningen respektive utvärderingen.

Uppföljande besök

Lärare, elevhälsans personal och rektorn uppger samtliga vid intervju att eleverna får de stödåtgärder de ska ha i enlighet med deras åtgärdsprogram. Vidare uppger samtliga intervjugrupper att det av åtgärdsprogrammen framgår datum och ansvarig för uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogrammen. Lärarna berättar att när åtgärdsprogram följs upp och utvärderas så har lärarna därefter tagit del av reviderade åtgärdsprogram. Lärarna berättar också att de har utvärderat några åtgärdsprogram tillsammans med skolans specialpedagog.

Huvudmannens redovisning om beslut om anpassad studiegång

Huvudmannen har kompletterat sin redovisning med beslut om anpassad studiegång för tre elever. Av besluten framgår vilka avvikelser per ämne och tid som gäller för eleverna.

Rättslig reglering

Särskilt stöd i enlighet med åtgärdsprogram

Av 3 kap.9 § skollagen framgår vidare att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Av 3 kap. 10 § skollagen framgår att det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Beslut om anpassad studiegång

Av 3 kap 12 § skollagen framgår att om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav avseende att åtgärdsprogrammen har det innehåll som författningarna kräver, att

eleverna erhåller de stödåtgärder de ska ha i enlighet med sina åtgärdsprogram samt att det av beslut om anpassad studiegång framgår vilka ämnen eller delar av ämnen som eleven inte läser. Ärendet ska därför avslutas i dessa delar.

Frånvaroutredningar

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 28 november 2024 (SI 2024:4627) att det fanns brister i Furulundsskolans arbete med att utreda elevers frånvaro. Utredningen visade att skolan startat frånvaroutredning i två fall, men att det på skolan fanns ett stort antal elever med omfattande frånvaro där det inte inletts frånvaroutredning. Uppföljningen av om huvudmannen har följt föreläggandet och avhjälpt dessa brister görs i ärende för Furulundsskolan med diarienummer SI 2024:4627. På grund av omorganiseringen tar Skolinspektionen dock även ställning till om Furulundsskolan A uppfyller författningarnas krav i dessa delar.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannens redovisning

Av huvudmannens redovisning framgår i huvudsak följande. Frånvaroutredningar har genomförts för elever med hög frånvaro enligt huvudmannens rutiner. Rektorn och elevhälsans personal har regelbundna möten med frånvarouppföljning varje månad. Elever med hög frånvaro rapporteras till huvudman enligt kommunens rutiner. Frånvarokartläggningarna återges till elevhälsoteamet för beslut om vidare insatser. Rektorn har tillsammans med elevhälsan skapat rutiner kring frånvaro och regelbunden uppföljning av elevers frånvaro. Till redovisningen har huvudmannen bifogat frånvarokartläggningar för två elever.

Uppföljningsbesök

Lärare, elevhälsans personal och rektorn uppger vid intervjuer att de bifogade utredningarna är de aktuella frånvaroutredningar som skolan har haft under perioden januari–april 2025. Lärare och elevhälsans personal berättar att för dessa två frånvaroutredningar har de arbetat utifrån steg 2 i huvudmannens rutin, vilket avser elever som haft en frånvaro om 20 procent eller mer under minst två månader eller annan problematisk frånvaro. Elevhälsans personal säger att det finns elever på skolan som har en frånvaro runt 20 procent och att det alltid dokumenteras vad som framkommit i samtal mellan lärarna och elevernas vårdnadshavare i enlighet med huvudmannens rutin steg 1. Dokumentation finns i skolans systemplattform och kan även upprättas i skolans digitala journalsystem.

Skolans kurator gör en kontroll av varje elevs frånvaro varje månad och om en elev har 19 procents frånvaro eller mer så leder detta alltid till en fortsatt kartläggning, säger elevhälsans personal vidare. Rektorn säger att det finns fler frånvaroutredningar på gång, men att dessa ännu inte är avslutade.

Rättslig reglering

Av 7 kap. 19 a § skollagen framgår att om en elev har upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att Furulundsskolan A uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Extra anpassningar

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 28 november 2024 (SI 2024:4627) att det fanns brister i Furulundsskolans arbete med extra anpassningar. Utredningen visade att inte alla elever i behov av extra anpassningar fick det stöd som de behövde. Skälet till detta var att det saknades såväl personella som materiella resurser för att tillgodose elevernas behov av extra anpassningar. Uppföljningen av om huvudmannen har följt föreläggandet och avhjälpt dessa brister görs i ärende för Furulundsskolan med diarienummer SI 2024:4627. På grund av omorganiseringen tar Skolinspektionen dock även ställning till om Furulundsskolan A uppfyller författningarnas krav i denna del.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannens redovisning

Av huvudmannens redovisning framgår i huvudsak följande. Extra anpassningar diskuteras i arbetslaget tillsammans med specialpedagog och dokumenteras för varje elev i lärplattformen enligt huvudmannens rutin. Rektorn har följt upp med arbetslaget att lärarna känner till rutinen och lärarna har fått utbildning i hur de ska dokumentera extra anpassningar i lärplattformen.

Uppföljningsbesök

Flera lärare, elevhälsans personal och rektorn uppger vid intervju att eleverna får de extra anpassningar som de är i behov av. Lärarna berättar att elevernas extra anpassningar nu dokumenteras, vilket ger lärarna en god översikt över vilka anpassningar eleverna ska ha och hur dessa följs upp samt utvärderas. Lärarna berättar också att de arbetar i stor utsträckning med ledning och stimulans för samtliga elever, men att de har möjlighet att ge eleverna de individuella extra anpassningar de är i behov av. Det finns också ett större utbyte mellan lärarna och elevhälsans personal i detta arbete och lärarna har fått mer kunskap om olika begrepp avseende extra anpassningar och särskilt stöd. Lärarna säger dock också att det finns utmaningar med deras arbetsbelastning för att ge alla elever de extra anpassningar de behöver. En lärare säger att i ämnet engelska i årskurs 5 finns elever som inte alltid får de anpassningar som de behöver. Elevhälsans personal uppger att de arbetar med "behovsöversikt", vilket innebär att elevhälsans personal träffar klasslärare om 30 minuter varje vecka där de tillsammans går igenom elevernas extra anpassningar. Anteckningar från dessa möten finns sedan tillgängliga för samtliga lärare i skolans digitala system. På fråga om alla elever kan få extra anpassningar i ämnet engelska i årskurs 5 säger elevhälsans personal att de känner till situationen och att berörda elever finns med i behovsöversikten och att detta följs upp av läraren och elevhälsans personal. På samma fråga säger rektorn att hen inte hade kännedom om detta, men att hen känner till utmaningar avseende ämnet matematik, vilket föranlett att rektorn ökat bemanningen på matematiklektionerna för att försäkra att alla elever får de extra anpassningar de är i behov av.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Skolinspektionens bedömning

Mot bakgrund av de uppgifter som flera lärare, personal i elevhälsan och rektorn lämnar i intervjuer, om att elever huvudsakligen ges de extra anpassningar de har behov av, gör Skolinspektionen bedömningen att

Furulundsskolan A inte bryter mot bestämmelserna i denna del. Ärendet ska därmed avslutas i denna del.

Beslut om betyg och betygskatalog

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 28 november 2024 (SI 2024:4627) att Furulundsskolan inte uppfyllde författningarnas krav avseende beslut om betyg och förande av betygskatalog. Utredningen visade att en olegitimerad lärare självständigt beslutat om betyg och signerat betygskatalogen i ämnet tyska. Utredningen visade också att rektorn signerat betygskatalogen tillsammans med en olegitimerad lärare trots att rektorn inte undervisat eleverna eller varit med och beslutat om elevernas betyg. Uppföljningen av om huvudmannen har följt föreläggandet och avhjälpt dessa brister görs i ärende för Furulundsskolan med diarienummer SI 2024:4627. På grund av omorganiseringen tar Skolinspektionen dock även ställning till om Furulundsskolan A uppfyller författningarnas krav i denna del.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannens redovisning

Av huvudmannens redovisning framgår följande. Lärare som inte är legitimerade fattar beslut tillsammans med en legitimerad lärare. Rektorn tillser att varje lärare som saknar legitimation har en legitimerad lärare att stämma av med under terminen och fatta beslut om betyg inför termins- och läsårsavslut. Detta åtgärdades under höstterminen 2024.

Till redovisningen har huvudmannen bifogat betygskatalog för årskurs 6 höstterminen 2024.

Av betygskatalogen framgår att i ämnet idrott och hälsa, där en olegitimerad lärare bedrivit undervisningen, har läraren skrivit under och signerat betygen tillsammans med en legitimerad lärare. För ämnet slöjd har de två lärare som bedrivit undervisningen skrivit under betygen och de två lärarna har enskilt signerat respektive elevs betyg.

Uppföljningsbesök

Lärare uppger vid intervju att det är undervisande lärare som beslutar om betyg. Läraren i ämnet musik är olegitimerad, men fattar beslut tillsammans med en legitimerad ämneskollega på Furulundsskolan 7–9.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 14 § skollagen framgår att rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

Av 3 kap. 16 § skollagen framgår att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn. I 6 kap. 3–6 §§ skolförordningen finns kompletterande bestämmelser om vem som ska besluta om betyg.

Enligt 6 kap. 10 § skolförordningen ska beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Med beslut om betyg avses beslut att 1. sätta betyg, och 2. inte sätta betyg när underlag för bedömning av en elevs kunskaper saknas på grund av elevens frånvaro. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs. Enligt Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011:123) ska skolenheten ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i betygskatalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg (4 §). Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt (7 §).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att Furulundsskolan A uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Sofie Lindén

Beslutsfattare

Signerat av: Sofie Lindén

X David Carvajal Winberg

Föredragande

Signerat av: David Carvajal Winberg

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Maria Lundin, utredare Christina Aro Östgren, enhetschef Therese Nilsson och regionjurist Maria Nyman medverkat.

Bilaga: Hur ni överklagar

Om ni anser att beslutet om föreläggande vid vite är felaktigt kan ni överklaga det genom att skriva till förvaltningsrätten. Ställ överklagandet till Förvaltningsrätten i Stockholm, men skicka det till Skolinspektionen, Ange kontorsadressen, eller till skolinspektionen@skolinspektionen.se.

Ange följande i överklagandet:

- Namn, personnummer eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer.
- Vilket beslut ni överklagar och ärendets diarienummer.
- Vilken ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet ska ändras.

Om ni anlitar ett ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress och telefonnummer anges.

Överklagandet ska ha kommit in till Skolinspektion inom tre veckor från den dag ni har fått del av beslutet. Om ni företräder det allmänna, t.ex. en kommun, ska överklagandet istället ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid kommer Skolinspektion att pröva om beslutet ska ändras och sedan skicka överklagandet, handlingarna i det överklagade ärendet och eventuellt nytt beslut till Förvaltningsrätten i Stockholm.